

Community Service Learning als kans

Brede Vorming: wat zijn de ambities en activiteiten van 650+ onderwijsprofessionals van ROC Friese Poort? Gebaseerd op het waarderend onderzoek door ECB0, bespreken we de komende tijd, onder meer in dit Vaktijdschrift, een zestal ambities. Telkens bespreken we de ambitie, huidige aanpak en dialoogstarters om met het onderwijsteam een eigentijdse manier van Brede Vorming in de onderwijspraktijk te realiseren. Dit keer over Community Service Learning als kans. Lees op deze website het hele onderzoek hierover. **PIETER BAAY, TARA SCHOEMAKER**

DE AMBITIE

Een van de meest krachtige leeromgevingen voor studenten is de praktijk van alledag. Veelal denken we hierbij dan aan een beroepsgerichte stage, waarbij het leren van een vak centraal staat. De leefomgeving waarbinnen we ons bewegen en verhouden tot anderen is echter breder

'Ik zou graag vaker met studenten en collega's het gesprek willen aangaan over wanneer iets rechtvaardig is. Ik vind het belangrijk dat studenten ook leren dat het per situatie kan verschillen.'

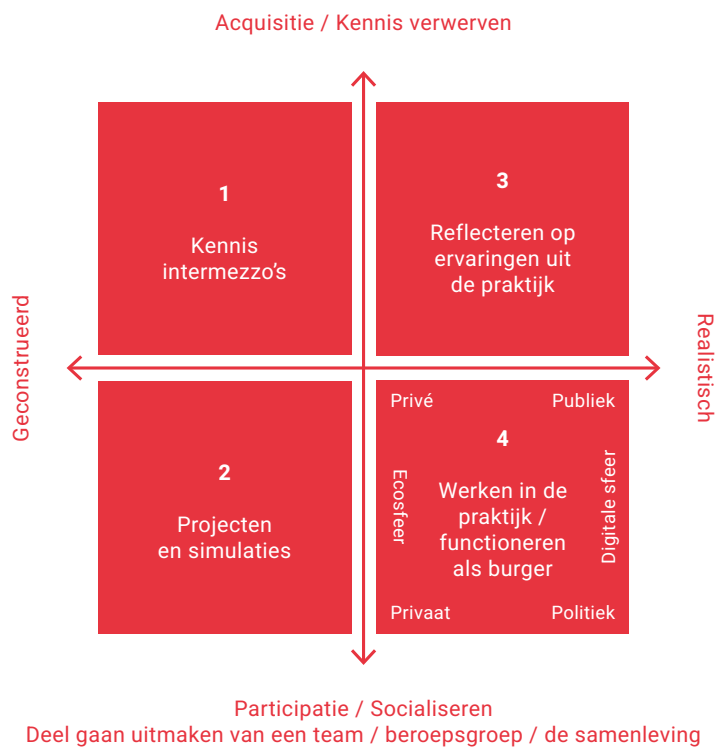
dan alleen de arbeidsmarkt. Om studenten in de gelegenheid te stellen zich te ontwikkelen tot zelfstandige en kritisch handelende burgers, is het de ambitie van ROC Friese Poort om Community Service Learning (CSL) als onderwijsvorm gaandeweg meer te integreren in het curriculum.

CSL is een ervaringsgerichte vorm van onderwijs die leerinhouden koppelt aan maatschappelijke betrokkenheid, waarbij we een appel doen op studenten om een bijdrage te leveren aan de samenleving. De onderwijsdromer en onderwijsonderzoeker in gesprek.

Kritisch reflecteren op ervaringen is een prominent onderdeel van deze onderwijsvorm. Studenten leren en ontwikkelen zich door een 'dienst te verlenen aan de gemeenschap'. Ze doen hiermee, naast het werken in de private sfeer (de beroepspraktijk), ervaring op in drie andere levenssferen, namelijk de privé-, de publieke- en de politieke sfeer.

Door CSL maak je kennis met ervaringen en zienswijzen buiten je eigen leefwereld. Je reflecteert op je eigen gedrag en op dat van anderen. CSL is een bijzonder aansprekende vorm van het onderwijs die aansluit

Een serie van zes ambities

Serie van zes artikelen 'Blikvanger Brede Vorming' in [dit Vaktijdschrift](#)
 1. ROC Friese Poort als inclusieve organisatie – nr.9 2020 | 2. ROC Friese Poort als ontmoetingsschool – nr.1 2021 | 3. De vervlechting van Brede Vorming in de onderwijspraktijk – nr.2 2021 | 4. Het handelen naar Brede Vorming – nr.3 2021

Bron: Baay, P., Bombala, B., Ferket, R., Hofland, A., Schoemaker, T., Feld, L., Kuitert, M., Twilt, J., & Vos, K. (2020). Blikvanger: Brede Vorming in de praktijk van ROC Friese Poort. 's-Hertogenbosch: ECBO/Friese Poort. [Klik hier](#) voor het hele onderzoek.

bij de vraag wat we als gemeenschap voor elkaar kunnen betekenen in het huidige- en post Corona tijdperk.

DE ONDERWIJSDROMER EN ONDERWIJSONDERZOEKER IN GESPREK

Hieronder geven we een stem aan de gedachten van een onderwijsdromer (die spreekt vanuit ROC Friese Poort) en van een onderwijsonderzoeker (die spreekt vanuit Blikvanger).

Dromer: De snelheid waarmee veranderingen in de samenleving plaatsvinden, vraagt van ons een hernieuwde 'blik' op onderwijs en vorming. Hierbij passen studenten hun kennis en vaardigheden niet alleen toe, maar maken ze tevens kennis met een wereld die hen minder bekend is of die ze minder snel zullen ontdekken. Hoe laat je studenten deze werelden ervaren?

Onderzoeker: Uit de Blikvanger komt naar voren dat docenten CSL als een kans zien om ervaringsgericht onderwijs te versterken. CSL benut

de kennis, persoonlijke en maatschappelijke vaardigheden en attitudes van studenten binnen een authentieke leercontext. Studenten nemen dan in een kritische en actieve rol deel aan een steeds veranderende samenleving. Een samenleving die docenten en studenten vormen. Hoe pak je een maatschappelijke kwestie gezamenlijk aan?

Dromer: CSL is een vorm van hybride onderwijs. Het geeft studenten de kans om deel uit te maken van een team, ervaring op te doen in de praktijk van het beroep of als burger in de samenleving. Hierbij zijn 21ste-eeuwse vaardigheden als ondernemendheid, sociale en culturele vaardigheden en kritisch denken onmisbaar.

Onderzoeker: Initiatieven als NL Doet worden regelmatig genoemd in de Blikvanger. En hoewel studenten hierbij vooral praktisch aan de slag zijn, vraagt Brede Vorming ook reflectie op hoe ons eigen gedrag bijdraagt aan maatschappelijke thema's als duurzaamheid, solidariteit en recht-

vaardigheid. Wat is het gevolg van mijn consumentengedrag als ik een spotgoedkope telefoon uit China laat overkomen?

DIALOOGSTARTERS

1. CSL biedt studenten de mogelijkheid om antwoord te geven op een appel dat op hen wordt gedaan voor maatschappelijke vraagstukken. Welke bijdragen zouden studenten aan de eigen regio kunnen leveren als we zien dat beroepsgerichte stages bij bedrijven (voorlopig vanwege de Coronacrisis) nog nauwelijks mogelijk zijn?
2. Ervaringsgericht onderwijs, ingevuld door CSL, kan de Brede Vorming van studenten versterken. Welke voorbereidingen en welk netwerk vraagt de integratie van Brede Vorming in CSL van docenten en onderwijsondersteuners?

PIETER BAAY IS PRAKTIJKNNOVATOR BIJ ONDERWIJS124, TARA SCHOEMAKER IS ADVISEUR BIJ CINOP